

KAN GAZI VE ELEKTROLİTLER

KAN GAZI DEĞERLENDİRMEDE PRATİK YAKLAŞIMLAR

Durumlar	Ph	PaCO ₂	HCO ₃	PaO ₂	Nedenler
Normal	7.35-7.45	35-45	24-28	80-100	Solunumsal patolojik durumların olmadığı normal ventilasyon
Solunumsal					
Akut Asidoz	7.00-7.34	>45	24-28	80	Hipoventilasyon, sedasyon, aşırı ilaç dozu, kardiyopulmoner arrest, göğüs travması, pnömotoraks, SSS
Kronik asidoz (Kompanse)	7.35-7.45	>45	30-48	<80	Hipoventilasyon, KOAH, Kronik nöromusküler hastalık, kas yorgunluğu, geç SSS yaralanması, vs.
Akut Alkaloz	7.42-7.70	<35	24-28	>80	Artmış alveolar ventilasyon, hipoksemi, (eğer PaO ₂ düşükse, ağrı, anksiyete, mekanik ventilasyon, hepatik siroz, pulmoner emboli, (eğer PaO ₂ düşükse), ciddi enfeksiyon, ateş, salisilat intoksikasyonu
Kronik Alkaloz	7.35-7.45	<35	12-24	80-100	Uzun süreli mekanik ventilasyon desteği ile beraber artmış alveolar ventilasyon
Metabolik					
Akut Asidoz	7.00-7.34	35-46	12-22	80-100	Ketoasidoz, üremik asidoz, HCO ₃ kaybı(ishal), vs.
Kompanse Asidoz	7.35-7.45	<35	12-22	>80	Diabetik asidoz ve laktik asidozla beraber olan metabolik asidoz için solunum kompensasyonu.
Akut Alkaloz	7.42-7.70	35-46	30-48	80-100	HCO ₃ oral alımı, HCl kaybı, kusma, GI kayıp, diüretiklerin neden olduğu K ⁺ veya Cl ⁻ kaybı, steroidler
Kompanse Alkaloz	7.35-7.45	>45	30-48	<80	Primer hipokalemik metabolik alkaloz ile birlikte dehidratasyon/azotemi

BELİRTİ VE SEMPTOMLAR

Asidoz

Sersemlik ve yorgunluk
Şuur bulanıklığı
Baş ağrısı
Bulantı kusma
Koma
Hiperkalemi

Alkaloz

Halsizlik
Seyirme ve uyuşma
Titreme
Baş dönmesi
Teteni, nöbet
Hipokalemi

HİPONATREMİNİN ETİYOLOJİK AYIRICI TANISI

Normovolemik hiponatremi

Yalancı hiponatremi
Uygunsuz ADH salınımı sendromu
Adrenal yetersizlik
Aşırı su alınımı

Hipovolemik hiponatremi

GİS: Kusma ve diare
Deri: Derleme ve yanık
BOS: Ventrikülostomi, BOS drenajı
Üçüncü boşluğa kaçaklar: Pankreatit, peritonit, yanıklar ve bağırsak obstrüksiyonu
Renal: Diuretikler, akut renal yetmezliğin iyileşme döneminde, tuz kaybeden nefropati, adrenal yetersizlik, serabral tuz kaybı
Yetersiz tuz alımı
Redistribüsyon: Malnütrüsyon

Hipervolemik hiponatremi

Ödemle beraber seyreden durumlar
Nefrotik sendrom, konjestif kalp yetmezliği ve siroz
Akut ve kronik renal yetersizlik

UYGUNSUZ ADH SALINIMA NEDEN OLAN ANTİTELER

SSS Bozuklukları

Menenjit
Ensefalit
Kafa travması
Beyin tümörü ve absesi
HİE
Guillain-Barre Sendromu
SAK
Hidrosefali
Kavernoz sinüs trombozu

Malignansiler

Karsinoma
Timoma
Lenfoma
Ewing Sarkomu

Pulmoner Hastalıklar

Pnomoni
Tüberküloz
Ampiyem
Kistik Fibrosiz
Mekanik Ventilasyon
Asthma

İlaçlar

Vazopresin, oksitosin
Antidepresanlar
Antineoplastik ilaçlar
Klorpromid
Tiazid grubu diüretikler
Antipsikotik ilaçlar
MOA inhibitörleri
Karbamazepin

Postoperatif period

İdiopatik

HİPERNATREMİNİN ETİYOLOJİK AYIRICI TANISI

Normovolemik hipernatremi

NaHCO₃ kullanılması sonrası
Maide veya formulalarda yüksek Na miktarı
Yüksek Na dializati kullanımı
Hipertonik Sıvı kullanımı

Hipovolemik hipernatremi

GİS: Kusma, diare ve fistül
Deri: Terleme ve yanık
Akciğer: Hiperventilasyon
Renal: Osmotik diurez (mannitol, diabetes mellitus), postobstrüktif diurez, diuretikler, intrinsik renal hastalık, diabetes insipidus

Hipervolemik hipernatremi

NaHCO₃ kullanılması sonrası
Maide veya formulalarda yüksek Na miktarı
Yüksek Na dializati kullanımı
Hipertonik Sıvı kullanımı
Mineralokortikoid fazlalığı

HİPOKALEMİNİN ETİYOLOJİK AYIRICI TANISI

Total Vücut Potasyumunun Azalması

Yetersiz alım
Artmış Kayıplar
GİS: Kusma, diare, bilier ve pankreatik fistül sekresyonları
Deri: Terleme
Renal: Volüm genişleticiler, diuretikler, renal tübüler asidoz,
hipomagnezemi, alkaloz, mineralokortikoid fazlalığı, ilaçlar (Amfoterisin B ve sisplatin)

ECF→İCF'ye Redistrübüsyon

Alkaloz
Hiperinsulinizm
Beta adrenerjik agonistler
Hipotermi

ECF: Ekstraselüler sıvı

İCF: İntraselüler sıvı

Potasyum İnfüzyon Guideline

<i>Max Total IV K Alımı</i>	<i>Max Günlük K Alımı</i>	<i>Monitorizasyon ihtiyacı</i>
0.25 mEq/kg/saat (veya 7.5 mEq/saat)	6 mEq/kg/gün (180 mEq/gün)	Plasma K, vital bulgular 4 saat mon. et
0.26-0.5 mEq/kg/saat (7.6-15 mEq/saat)	6.1-12 mEq/kg/gün (180 mEq/gün)	Plazma K önce 12 saate bir devamlı EKG monitorizasyonu, vital bulgular 2 saate bir
>0.5 mEq/kg/saat (15 mEq/saat)	12.1 mEq/kg/gün (> 361mEq/gün)	ÇYBÜ’de sık plazma K, devamlı EKG monitorizasyonu, vital bulguları 1 saate bir

---

HİPERKALEMİNİN ETİYOLOJİK AYIRICI TANISI

Psodohiperkalemi

RBC hemolizi
Trombositoz
Lökositoz
İskemik kan alımı

İCF→ECF'ye Redistrübüsyon

Asidoz
Süksinilkolin
İnsulin eksikliği
Beta bloker
Kardiyak glikozidler
Hiperosmalite

Aşırı Potasyum Yüğü

Tümör lizis Sendromu
İntravenöz potasyum alımı

Yetersiz Potasyum Ekskresyonu

Renal Yetersizlik
Mineralokortikoid eksikliği
Potasyum ekskresyonundaki tübüler defekt: Renal transplant, SLE,
Obstrüktif üropati, Sick cell anemi ve Potasyum tutucu diuretikler

---

ECF: Ekstraselüler sıvı

İCF: İntraselüler

HİPERKALEMİNİN TEDAVİ PROTOKOLU

Maideki veya oral potasyum alımı ve alyorsa potasyum tutucu diüretiğı stopla

EKG'deki deęişiklikler için

Kalsiyum glukonat 50-100 mgr/kg İV

Potasyumun İntraselüler alana geçişini arttırmak için

pH'ı yükselt

Mekanik ventilatörde ise dakikadaki ventilasyonu arttır

NaHCO₃ ver 1-2 mEq/kg'dan 10 dakikada ver

İnsulin 0.1 ü/kg İV and glikoz 0.5 gr/kg İV

Beta adrenerjik agonistler

Vücuttan Potasyumu Uzaklaştırma

Kayekselate 1-2 gr/kg PO veya PR

Salbutamol 2.5-5 mg nebulize veya 4 mcg/kg İV yavaş bolus (5 dak)

Furosemid 1 mgr/kg İV: Renal fonksiyonları intakt olanlarda

Mannitol 0.5 gr/kg İV: Renal fonksiyonları intakt olanlarda

Renal replasman tedavileri

METABOLİK ALKALOZDA AYIRICI TANI

Kloride cevap veren

GİS kayıplar: Kusma, uzamış NG kayıplar, Konjenital klorid diare,
Renal kayıplar: Tiazid ve loop diuretikler

Kloride dirençli

Primer aldosteronizm
Cushing sendromu
Primer renizm
Mineralokortikoid aşırı salınımı: 11 veya 17 hidroksilaz eksikliği
Barrter sendromu
Kronik hiperkalsemi
Massif sitratlı kan transfüzyonları

HİPERAMONEMİDE KULLANILAN METABOLİK AJANLAR VE DOZU

Ajan	Yükleme Dozu	İdame Doz
Sodyum Benzoat	250 mgr/kg İV	250-500 mgr/kg/gün İV devamlı infüzyon
Arginin hidrokloride	800 mgr/kg İV	200-800 mgr/kg/gün İV devamlı infüzyon
Fenilasetate	250 mgr/kg İV	250-500 mgr/kg/gün İV devamlı infüzyon
Biotin		10-20 mgr/gün
Vitamin B12		1-2 mgr/gün
Tiamin		5-20 mgr/kg/gün
Riboflavin		300 mgr/gün
Karnitine		100 mgr/kg/gün

SODYUM BİKARBONATIN YAN ETKİLERİ

Hiperkarbi

Akut olarak intraselüler pH'yı düşürür

Hipernatremi ve hiperosmalite

İonize Ca düşürür

Oksihemoglobin eğrisini sola kayarak oksijenin dokulara sunumunu azaltır

---
